

“นายรอบรู้” | แม่ฮ่องสอน

🍴 กิน 🚶 เกี้ยว 🛒 ซื้อของ 🏠 ที่พัก

แม่ฮ่องสอน

หมอกสามฤดู กองมูเสียดฟ้า ป่าเขียวขจี
ผู้คนดี ประเพณีงาม ลือนามถิ่นบัวตอง

ISBN 978-974-484-321-0

9 789744 843210

คำขวัญประจำจังหวัด

“หมอกสามฤดู”

จ. แม่ฮ่องสอนมีหมอกให้เห็นทุกฤดู ช่วงฤดูร้อนมีหมอกควันจากไฟป่า ในฤดูฝนเป็นหมอกไอลจากความชื้น ส่วนฤดูหนาวเป็นหมอกน้ำค้างที่เกิดจากสภาพอากาศหนาวเย็น และมีความชื้นสูง (ภาพ : ทิวทัศน์เส้นทางคอยแม่อุคอ-น้ำตกแม่สุรินทร์ในฤดูฝน)

“กองมูเสียดฟ้า”

คอกกองมูตั้งสูงตระหง่านในตัวเมือง
แม่ฮ่องสอน บนยอดคอกย่นนอกจากจะ
เป็นจุดที่เห็นทิวทัศน์สวยงามแล้ว ยังเป็น
ที่ประดิษฐานพระธาตุเจดีย์องค์ใหญ่ซึ่ง
เชื่อกันว่าภายในประดิษฐานพระธาตุของ
พระโมกคัลลานะ และพระธาตุเจดีย์องค์
เล็กที่เชื่อว่าภายในประดิษฐานพระธาตุ
ของพระสารีบุตร [ภาพโดย เมืองไทย.
คอม (www.muangthai.com)]

“ป่าเขียวชจี”

จ. แม่ฮ่องสอนปกคลุมด้วยผืนป่าคิดเป็นร้อยละ 90 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด เป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติสำคัญหลายแห่ง ได้แก่ อช. น้ำตกแม่สุรินทร์ อช. สาละวิน และ อช. ห้วยน้ำดัง รวมทั้งป่าสงวนแห่งชาติอีกเก้าแห่ง เช่น ป่าแม่ยวม ผึ่งขาว ป่าแม่ปายผึ่งขาว เป็นต้น (ภาพ : ผืนป่าระหว่างทางไป อ. แม่สะเรียง)

“ผู้คนดี ประเพณีงาม”

ประชากรของ จ. แม่ฮ่องสอนกว่าร้อยละ 60 เป็นคนไทยใหญ่ นอกนั้นเป็นชาวกะเหรี่ยง มูเซอ ลัวะ ลีซอ ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมประเพณี โดยเฉพาะด้านพระพุทธศาสนา อย่างงานจองพารา หรือประเพณีออกพรรษา ประเพณีปอยส่างลองหรือบวชลูกแก้ว

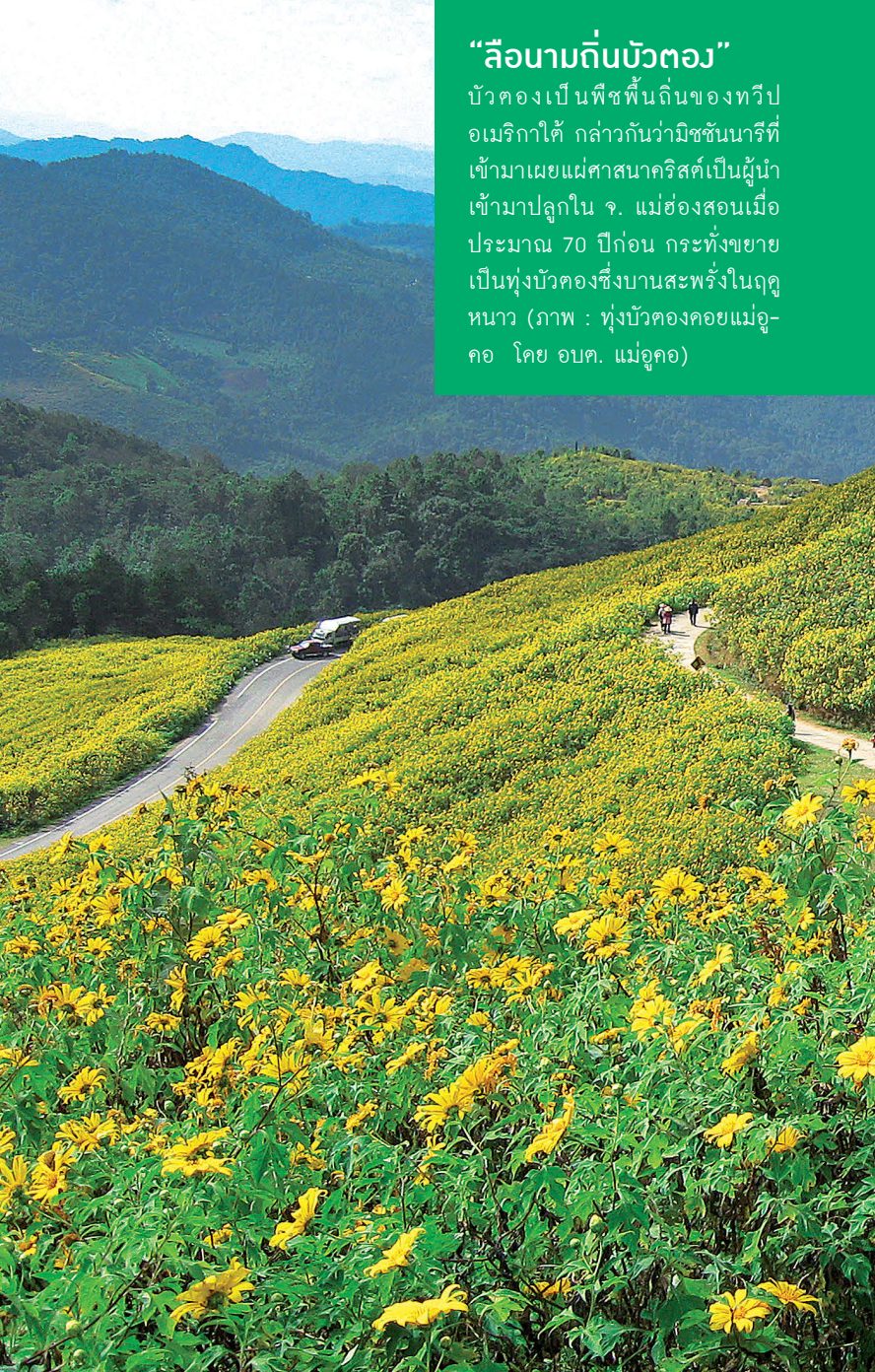

(ภาพโดย ททท. สำนักงานแม่ฮ่องสอน)

“ลือนามถิ่นบัวตอง”

บัวตองเป็นพืชพื้นถิ่นของทวีปอเมริกาใต้ กล่าวกันว่ามิชชันนารีที่เข้ามาเผยแผ่ศาสนาคริสต์เป็นผู้นำเข้ามาปลูกใน จ. แม่ฮ่องสอนเมื่อประมาณ 70 ปีก่อน กระทั่งขยายเป็นทุ่งบัวตองซึ่งบานสะพรั่งในฤดูหนาว (ภาพ : ทุ่งบัวตองคอยแม่อุคอ โดย อบต. แม่อุคอ)

“นายรอบรู้” บอกกล่าว

มีอะไรดี ๆ ในเล่มนี้

“นายรอบรู้” เล่มนี้มีการปรับปรุงโฉมครั้งใหญ่ เพื่อให้เป็นคู่มือท่องเที่ยวที่ “รู้ใจ” คุณมากที่สุด

- รูปเล่มกว้างขึ้นให้ภาพสวยงามเต็มอิม แต่ยังคงพกพาได้สะดวก
- เพิ่มคอลัมน์พา “เที่ยวตลาด” ที่เดี๋ยวนี้ใคร ๆ ก็อยากไปเดินชมบรรยากาศ

แบบท้องถิ่น

• นายรอบรู้ “อร่อยทั่วไทย” ร้านอร่อยที่เราชิมมาแล้วและขอแนะนำให้คุณไปลิ้มลอง

- แนะนำที่พักแบบคัดสรร เพื่อให้คุณตัดสินใจหาที่พักได้ง่ายขึ้น
- พบกับที่มาของ “คำขวัญประจำจังหวัด” สารที่ทำให้คุณเข้าใจจังหวัด

มากกว่าเดิม

- บทสรุป “สรุปย่อ” การท่องเที่ยวในจังหวัดที่คุณไม่ควรพลาด
- เปลี่ยนการเข้าเล่มหนังสือเป็นแบบเย็บที่ แข็งแรงสมบูรณ์สำหรับการใช้งานทุกครั้ง

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ “นายรอบรู้”

ข้อมูลการท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงได้เสมอ หากต้องการตรวจสอบข้อมูลปัจจุบัน หรือแนะนำข้อมูลที่ทันสมัยกว่า ขอเชิญคุณร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ “นายรอบรู้” นักเดินทาง โดยสามารถแนะนำ พுகุญ สอบถาม หรือเขียนบันทึกการเดินทางท่องเที่ยว ได้ที่

• เว็บไซต์ www.NaiRobRoo.com อีเมล contact@nairobboo.com

• โทร. 0-2629-8531 (สายตรง), 0-2281-6110 (อัตโนมัติ)
ต่อ 124

• โทรสาร 0-2282-7003

• จดหมายส่งมาที่

“นายรอบรู้” สำนักพิมพ์สารคดี

28, 30 ถนนปรีณายก แขวงบ้านพานถม

เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

ทุกความคิดเห็นจะได้รับของสมนาคุณพิเศษจากเรา (อย่าลืมแจ้งชื่อที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์มาด้วย)

สารบัญ

1 คำขวัญประจำจังหวัด

15 แผนที่

38 อ่านก่อนเที่ยว

- รู้จักแม่ฮ่องสอน/สภาพธรรมชาติ/ประวัติและความเป็นมา/
ชาวไทยใหญ่ในแม่ฮ่องสอน

49 “สุดยอด” ในแม่ฮ่องสอน

57 ที่เที่ยวและเส้นทาง

57 • ที่เที่ยวย่านเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

- วัดจองคำ วัดจองกลาง/วัดพระธาตุคอกงมู/วัดหัวเวียง/
วัดพระนอน/วัดก้ำก่อ

73 • ที่เที่ยวย่าน อ. เมือง

- บ้านห้วยเสือเฒ่า/บ้านน้ำเพียงดิน/น้ำตกแม่สะกิดหลวง/
บ่อน้ำร้อนผาบ่อง/น้ำตกผาบ่อง/ที่ทำการ อช. น้ำตกแม่-
สุรินทร์/บ้านในสอย/ภูโคลน/ถ้ำปลา/น้ำตกผาเสือ น้ำตก
แม่สะงากลาง/พระตำหนักปางตอง/โครงการพระราช-
ดำริปางตอง 2 (ปางอุ๋ง)/บ้านรักไทย (บ้านแม่่อ)

92 • ที่เที่ยวย่าน อ. ปางมะผ้า

- ถ้ำผีแมน/ถ้ำลอด/ถ้ำแม่ละนา/ถ้ำผาแดง

106 • ที่เที่ยวย่าน อ. ปาย

- ล่องแพแม่น้ำปาย/น้ำตกแม่เย็น/วัดพระธาตุแม่เย็น/โป่ง
น้ำร้อนท่าปาย/หน่วยจัดการต้นน้ำขุนแม่ยะ/วัดน้ำฮู/
น้ำตกหมอบแง

115 • ที่เที่ยวย่าน อ. ขุนยวม

- อนุสรณ์สถานมิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น อ. ขุนยวม/วัดม่วยต่อ/
วัดค้อแพ/น้ำตกแม่ยวมหลวง/ทุ่งบัวตองคอยแม่ฮู้ค/
ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีอินทนนท์/น้ำตก
แม่สุรินทร์

125 • ที่เที่ยวย่าน อ. แม่ลาน้อย

- วนอุทยานแก้วโกมล (ถ้ำแก้วโกมล)

- 128 • ที่เที่ยวช่วง อ. แม่สะเรียง - อ. สบเมย
- วัดพระธาตุจอมมอญ/ล่องแม่น้ำสาละวิน/ทุ่งบัวตองคอย
แม่เหาะ/น้ำตกแม่สวรรค์น้อย/คอยหว่ากลีโจ๊ะ/อช. แม่เงา
- 144 • ที่เที่ยวย่านเทศบาลตำบลแม่สะเรียง
- วัดจองสูง/วัดศรีบุญเรือง/วัดแสนทอง/พิพิธภัณฑสถานแม่สะเรียง
- 149 เที่ยวเทศกาลลานประเพณี
- ประเพณีกองไหล/ประเพณีปอยส่างลอง/ประเพณีปอยห่าน้ำ/
ประเพณีปอยเหลินสิบเอ็ด หรืองานจองพารา/ประเพณีลอย
กระทง (ยี่เป็ง)/เทศกาลดอกบัวตอง/เทศกาลชิมชาบ้านรัก-
ไทย
- 155 เที่ยวตลาด
- ตลาดสายหยุด/ถนนคนเดิน (อ. เมือง)/ตลาดนัดชาวเขา (ตลาด
ปางมะผ้า)/ตลาดเทศบาล/ถนนคนเดิน (อ. ปาย)/ตลาดเช้า
แม่สะเรียง
- 166 ของกินและที่กิน
- 171 “นายรอบรู้” อร่อยทั่วไทย
- 183 ช้อของฝาก
- 191 ข้อมูลการเดินทาง
- การเดินทางจากกรุงเทพฯ/การเดินทางภายในตัวเมือง/การเดินทาง
ทางไปเที่ยวต่างอำเภอ/ตารางโทรศัพท์ติดต่อรถโดยสาร/
ตารางโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเที่ยวบิน/บริษัททัวร์และ
บริการรถเช่า
- 198 ข้อมูลที่พัก
- ที่พักที่เหนือ/อ. เมือง/เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน/อช. น้ำตก-
แม่สุรินทร์/อ. ปางมะผ้า/อ. ปาย/ตัว อ. ปาย/อ. ขุนยวม/
อ. แม่ลาน้อย/อ. แม่สะเรียง/อช. สาละวิน/หน่วยพิทักษ์ อช.
ที่ สว. 4 (แม่สามแลบ)
- 217 ค้นหากิจกรรม
- 219 ขอความช่วยเหลือ

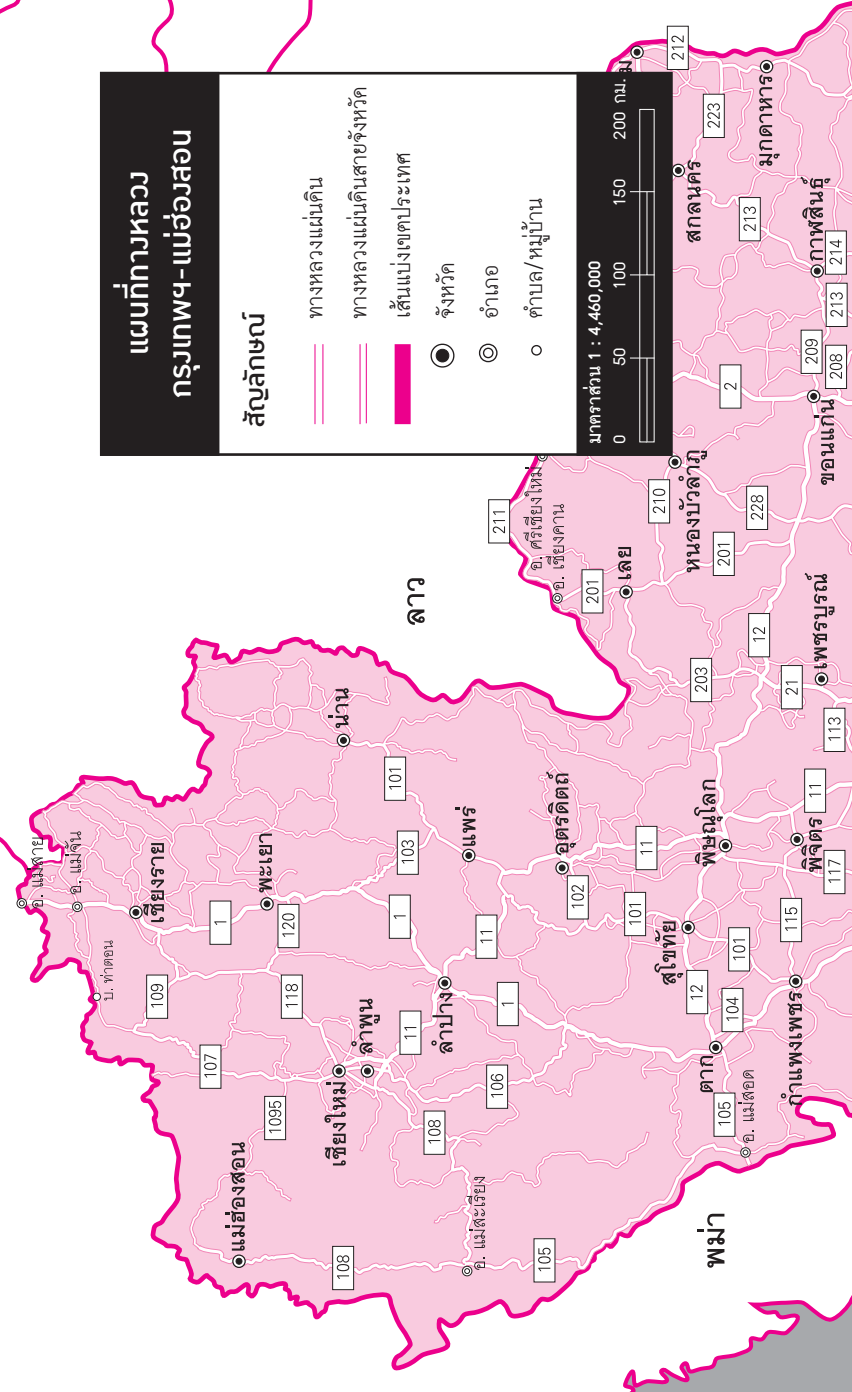

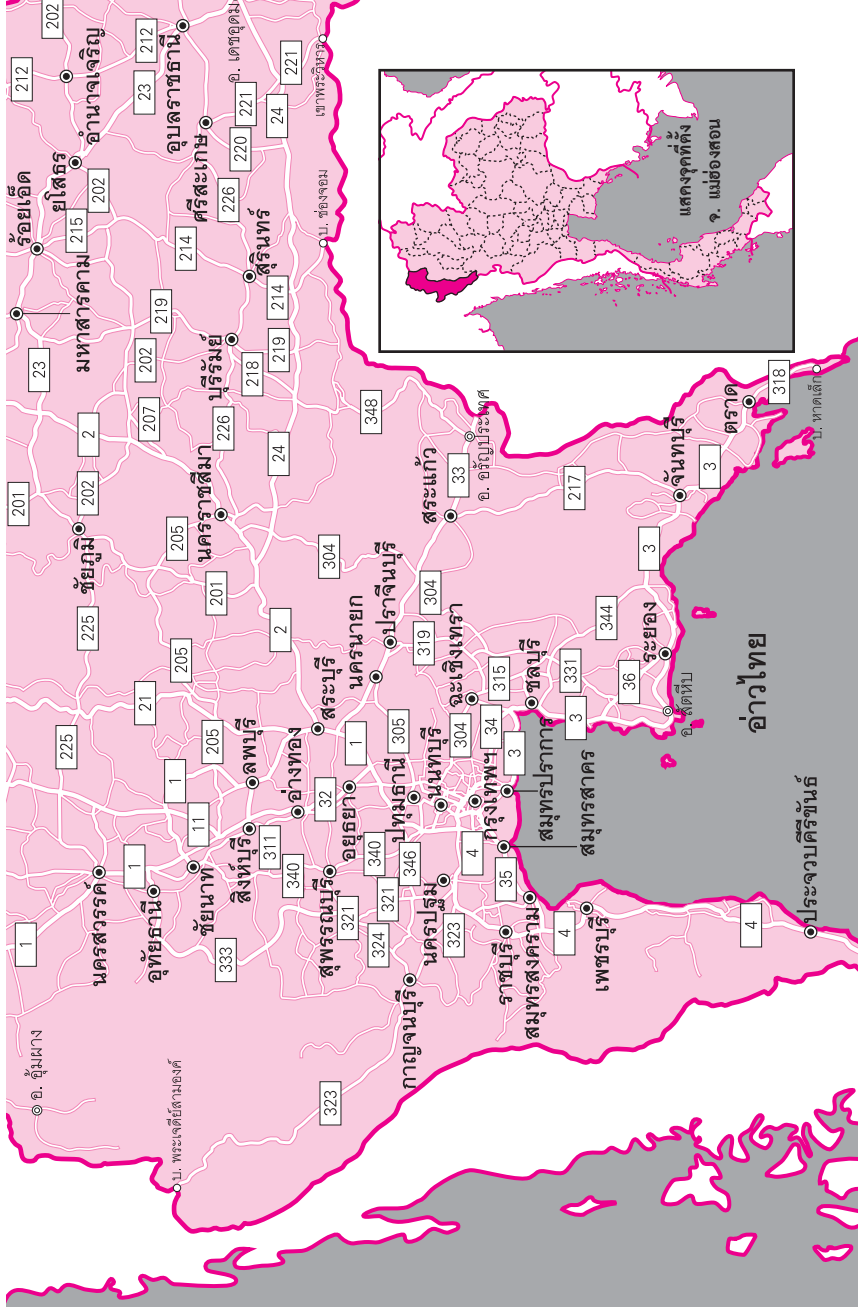
แผนที่ทางหลวง กรุงเทพฯ-แม่ฮ่องสอน

สัญลักษณ์

- ทางหลวงแผ่นดิน
- ทางหลวงแผ่นดินสายจังหวัด
- เส้นแบ่งเขตประเทศ
- จังหวัด
- อำเภอ
- ตำบล/หมู่บ้าน

มาตราส่วน 1 : 4,460,000

หนังสือชุด "นายรอบรู้" : แม่ฮ่องสอน

ISBN 978-974-484-321-0

© สงวนลิขสิทธิ์โดยสำนักพิมพ์สารคดี ในนามบริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด
ห้ามการลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ นอกจากจะได้รับอนุญาต
พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน 2553
ราคา 140 บาท

ผู้เขียน : กองบรรณาธิการ "นายรอบรู้"

ผู้ถ่ายภาพ : วิจิตต์ แซ่เฮ้ง, ศีลวัตร เลิศฤทธิศิริกุล, เอกพงศ์ ศรีทอง, วีรวรรณ ภิญญรัตน์,
ระพีพร มีบัณฑิต

(ภาพปก : ประเพณีปอยส่างลอง โดย ททท. สำนักงานแม่ฮ่องสอน)

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการบริหาร : สุวัฒน์ อัครไชยชาญ บรรณาธิการ : กลศ เอี่ยมอรุณ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ : เกษณี วิลาวรรณเคช บรรณาธิการภาพ : วิจิตต์ แซ่เฮ้ง
กองบรรณาธิการ : อัมพวัน สองสมุทร, มฤกร ทองโสภา, ระพีพร มีบัณฑิต,
อรรถวุฒิ ที่ปรึกษา, วีรวรรณ ภิญญรัตน์, เอกพงศ์ ศรีทอง
พิสูจน์อักษร : นวลจันทร์ ทองมาก ออกแบบปกและรูปเล่ม : นิลฉนา หุตะเศรณี
คอมพิวเตอรืกราฟิก : นิลฉนา หุตะเศรณี ควบคุมการผลิต : ธนา วาสิคศิริ
เว็บไซต์ "นายรอบรู้" : บัณฑิต ภิรมย์น้อย, พรเพ็ญ วงศ์ศุภชัยนิมิต

จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์สารคดี (ในนามบริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด)

จัดทำน่าย บริษัทวิริยะธุรกิจ จำกัด

28, 30 ถนนปรีณายก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

โทร. 0-2281-6110 (อัครโนมิต) โทรสาร 0-2282-7003

แยกสี/เพลด เอ็นอาร์ฟิล์ม โทร. 0-2215-7559

พิมพ์ คำนสุทธาการพิมพ์ โทร. 0-2966-1600

สำนักพิมพ์สารคดี

ผู้อำนวยการ : สุพร ทองอิ้ว ผู้จัดการทั่วไป : จ่านงค์ ศรีนวล

ที่ปรึกษากฎหมาย : สมพจน์ เจริญพานทอง

ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด/โฆษณา : ปฎิมา หนูไชยะ

ผู้อำนวยการฝ่ายศิลป์/ฝ่ายผลิต : จ่านงค์ ศรีนวล

ผู้จัดการฝ่ายตลาด : พิเชษฐ ยัมถิน ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : สุคารา สุจฉายา

ผู้จัดการ/บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : สุวัฒน์ อัครไชยชาญ

สารบัญแผนที่

- ❶ จ. แม่ฮ่องสอน
- ❷ ย่าน อ. เมือง
- ❸ เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน
- ❹ ย่าน อ. ปางมะผ้า
- ❺ ย่าน อ. ปาย
- ❻ คัว อ. ปาย
- ❼ ย่าน อ. ขุนยวม
- ❽ ย่าน อ. แม่ลาน้อย
- ❾ ช่วง อ. แม่สะเรียง - อ. สบเมย
- ❿ ย่านเทศบาลตำบลแม่สะเรียง

อักษรย่อที่ควรรู้

- รพ. โรงพยาบาล
รร. โรงเรียน
สภ. สถานีตำรวจภูธร
อช. อุทยานแห่งชาติ
อบจ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อบต. องค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะการใช้แผนที่

เพื่อให้การใช้แผนที่สะดวกและรวดเร็ว "นายรอบรู้" มีข้อเสนอแนะสำหรับนักเดินทาง ดังนี้

- **ก่อนอื่น** ควรดูแผนที่ลำดับ 1 ซึ่งเป็นแผนที่ภาพรวมของจังหวัด และบอกว่าแผนที่ย่อยของที่เที่ยวและเส้นทางต่าง ๆ นั้นอยู่ในแผนที่ลำดับใด เมื่อจะเดินทางไปเส้นทางไหนก็ดูแผนที่ลำดับนั้นประกอบ (เนื้อหาบท "ที่เที่ยวและเส้นทาง" จะระบุแผนที่ลำดับที่ตรงกันไว้ให้ด้วย)

- **จะหาสถานที่ที่ต้องการในแผนที่** มีสองลักษณะ คือ

1. รู้ชื่อสถานที่แล้ว จะหาว่าอยู่ตรงไหนในแผนที่ ให้หาหมายเลขของสถานที่ในกรอบรายการซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มที่เที่ยว ที่กิน ที่ซื้อของ ที่พัก ฯลฯ จากนั้นจึงไล่หาหมายเลขที่ตรงกันในแผนที่

2. ดูหมายเลขในแผนที่ แล้วอยากรู้ว่าเป็นสถานที่ใด ให้สังเกต "สัญลักษณ์" ที่อยู่คู่กับหมายเลขในแผนที่ ว่าเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มที่เที่ยว ที่กิน ที่ซื้อของ ที่พัก หรือสถานที่อื่น ๆ จากนั้นจึงไล่ดูหมายเลขที่ตรงกันในกรอบรายการของกลุ่มนั้น

- **อยากรู้ระยะทางจริง**

แผนที่ "นายรอบรู้" ส่วนใหญ่จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงจากแผนที่ของกรมแผนที่ทหารซึ่งกำหนดมาตราส่วนไว้ชัดเจน จึงมีมาตราส่วนเทียบระยะทางไว้ให้ด้วย สามารถใช้สายตาคาดประมาณได้ อย่างไรก็ตามนี้เป็นเพียงค่าประมาณ เพราะเส้นทางจริงอาจคดโค้งหรือเป็นทางขึ้นลงเขา ทำให้ระยะทางจริงคลาดเคลื่อนไปได้มาก